

Intervju dr Sofija Popović, vd direktor Doma zdravlja Opovo SAMO ZAJEDNO MOŽEMO SAČUVATI I POBOLJŠATI DOM ZDRAVLJA

SAMO ZAJEDNO MOŽEMO SAČUVATI I POBOLJŠATI DOM ZDRAVLJA

Opovo, 23. septembar 2014;

Odlukom Skupštine opštine Opovo za vršioca dužnosti direktora Doma zdravlja Opovo imenovana je dr Sofija Popović, načelnica stomatološke službe. Njenom imenovanju prethodile su burne sednice opovačkog parlamenta u čijem središtu je bio rad prethodne direktorke dr Jasmine Pavlović što je izazvalo veliku medijsku pažnju. Dom zdravlja je u teškoj finansijskoj situaciji, postoji niz problema na relaciji finansiranja, dugova prema dobavljačima i sudskih sporova. O svim problemima, njihovom eventualnom rešavanju i unapređenju funkcionisanja Doma zdravlja razgovarali smo sa novoimenovanom vd direkterkom.

Dr. Sofija Popović diplomirala je na Stomatološkom fakultetu u Beogradu 1991. godine. Rad stomatologa započela je 1994. godine u Sefkerinu. Od 2002. godine nalazi se na specijalizaciji opšte stomatologije, a 2006. godine prelazi u Opovo gde prezima funkciju načelnice stomatološke službe. U tom periodu dolazi do unapređenja u opremanju stomatoloških ordinacija i zubne tehnike, započinje polivalentni rad službe sa kompletnom protetikom, konzervativom i oralno-hirurškim intervencijama. Inače Dr. Sofija Popović jednim delom je i naš stanovnik i živi na relaciji Beograd – Opovo.

M
e
s
e
c
d
a
n
a
j
e
p
r
o
š
l

o od Vašeg imenovanja za vd direktora Doma zdravlja Opovo, kakvi su Vaši utisci u ovom kratkom periodu nakon razrešenja dugogodišnjeg direktora dr Jasmine Pavlović i šta nam možete reći o sebi i o ustanovi koju vodite?

Tačno je da je kratak period u kojem obavljam funkciju vd-a, ali već 20 godina radim kao lekar, specijalista opšte stomatologije, a od 2006.godine sam i načelnik stomatološke službe. Predpostavljam da je moj dugogodišnji rad, po kome me ljudi prepoznaju, bio osnovni kriterijum kojim se vodio osnivač prilikom izbora. Što se tiče perioda koji je za nama, a praćen je u medijima polemikama i raspravama, čiji je epilog i moje imenovanje, mogu reći da ni jednog trenutka nije uticao na samo funkcionisanje Doma zdravlja. To u praktičnom smislu znači da je zdravstveni sistem i njegova osnovna funkcija pružanja zdravstvene zaštite na primarnom nivou svim stanovnicima Opova i okolnih mesta funkcionisao 24 sata dnevno. U ovom trenutku prvo želim da istaknem moje dugogodišnje zapažanje kao lekara: u Domu zdravlja Opovo momentalno radi jedna velika ekipa lekara čije je prosečno iskustvo preko 15 godina rada u struci, a većina njih su

specijalisti. Ta grupacija ljudi sa srednjim kadrom predstavlja nosioce zdravstvenog sistema Opova. To su oni isti ljudi koji zajedno sa Vama proživljavaju sve nepogode, krize, blokade, vanredna stanja, radeći u svim uslovima, manje-više putujući godinama iz Beograda i pružajući medicinsku pomoć. Kada ste deo takvog tima, možete da sagledate i dobro i loše i to je nešto što me rukovodi da ono što je dobro zadržimo, ono što ne valja da menjamo ili da bar pokušamo, zajedno sa svima Vama. Zasigurno moramo održati obim i veličinu zdravstvene zaštite koji sada pruža Dom zdravlja, a finansira ga RFZO.

Na osnovu 10500 stanovnika kadrovskim planom svake godine nam smanjuju kadar koji finansira država. Već samim dolaskom sam se potrudila da taj ugovoreni kadar sada bude maksimalan i da 2015. godinu dočekamo tako da nam prihvate faktičko stanje na terenu. To je bitno sačuvati, momentalno u Opovu rade dva lekara, specijalisti opšte medicine, koji rade kao izabrani doktori, zatim doktor u kućnoj nezi i doktori hitne medicinske pomoći u kojoj su dva lekara specijalisti urgentne medicine i koji pokrivaju dvadesetčetvoročasovnu službu. To je pun kapacitet uzevši u obzir da svako mesto ima izabranog doktora. Deo stalne službe čini i služba pedijatrije, jedan pedijatar je u Opovu, dok drugi u zavisnosti od rasporeda tokom nedelje obilazi ostale ambulante u okolnim selima. U ovom trenutku možemo reći da ta služba vrlo profesionalno pokriva populaciju starosti od 0 do 18 godina, pogotovo od kako nam je tu drugi pedijatar koji se vratio sa specijalizacije. Zajedno sa službom ginekologije i patronažom imamo u celosti pokrivenu službu lečenja populacije dece i žena. Deo medicinskog tima čine i dva stomatologa za decu, kao i dva stomatologa za odraslo stanovništvo, kojem pripadam i ja.

Vi ste momentalno vd, da li ćete raditi i kao stomatolog?

Da, naravno. Krajem septembra po završetku godišnjih odmora ja se priključujem ekipi najmanje dva puta nedeljno, radeći uglavnom protetiku i urgentnu stomatologiju. U tom periodu radim i na akreditaciji stomatologije u Domu zdravlja. Smatram da je to najnormalnije, a to je praksa i drugih direktora

domova zdravlja. Mi smo prvo lekari, pa zatim rukovodioci.

Što se tiče moje službe smatram da tu ima i najviše problema jer ona jednim delom radi tržišno, a drugim delom je finansirana od strane RFZO, sa tendencijom prelaska na tržišno poslovanje, smanjenjem usluga koje će biti finansirane od strane Fonda.

Kako planirate da unapredite, prvo svoju službu?

To je dobro, a i najteže pitanje. Dobra strana službe je neverovatno dobra opremljenost. Nekim ličnim angažovanjem došla sam u situaciju da apliciram u pokrajini još 2007. godine za opremu i to sam maksimalno iskoristila kao načelnik, što je dovelo da danas imamo 6 stomatoloških stolica sa punom opremom i novu zubnu tehniku koju nema niko u okolini, jer jedini imamo, sem Pančeva, celu liniju rada fiksne protetike, uz rad na mobilnim protezama. Uz to imamo i zubnog tehničara, školovanog za polivalentni rad. To je prednost službe a ostalo je izvući maksimum iz kadra koji imamo i uz prihvatljive cene postići da se bar deo kadra sam finansira iako nije ugovoren sa Fondom. Za sada je evidentno da je zubni tehničar neko ko uvek zaradi svoju platu i u tom smeru ćemo razmišljati dalje. Naravno sačekamo kadrovski plan za 2015. godinu i videti šta je to što će država finansirati. U međuvremenu se obraćam i Ministarstvu zdravlja i ujedno vršim analizu koja su sredstva potrebna za finansiranje kadra koji nije ugovoren a koja sredstva možemo sami obezbediti radom. Problem ove službe je generalno što živimo u siromašnoj opštini, gde je svako izdvajanje za lečenje zuba stavnovništvu skupo, a većina spada u zaštićene kategorije i te usluge ostvaruju besplatno kod svog izabranog stomatologa. Uglavnom ono što je gorući problem koji u ovom trenutku delimo sa osnivačem, odnosno Opštinom Opovo, je kako obezbediti medicinski kadar gde spada i deo stomatologije kao i deo kadra neohodan u administraciji i tehničkoj službi, koji ne finansira RFZO. Ministarstvo zdravlja nalaže izričito da poslodavac, u ovom slučaju Dom zdravlja, mora obezbediti sredstva za lične dohotke stalno zaposlenog medicinskog kadra. Dok država i zakon ne kažu drugačije, postoji obaveza poslodavca za sve stalno zaposlene

da isplaćuje plate, što su u prošlom periodu radnici dokazali tako što su svoja prava ostvarili sudskim putem, a to je Dom zdravlja koštalo mnogo više, a samim tim i osnivača koji je to i platio.

U Domu zdravlja postoji još sudskih sporova sa radnicima. Da li su i ti sporovi zbog ne isplaćivanja ičnih dohodaka i štete tu preduzeti?

Tačno je da je Dom zdravlja u sporu koji vodi deo hitne službe, vozači, a i drugi. Moj stav po pitanju toga je da su ti sporovi nastali nepoštovanjem Kolektivnog ugovora, potpisanog sa Vladom Republike Srbije i sindikatima u zdravstvu na nivou države. Mi smo među jedinima u Južnom Banatu koji nismo potpisali Pojedinačni Kolektivni ugovor sa osnivačem, koji precizira sva ona pitanja kao što su broj sati rada, uslovi, prekovremeni rad, godišni odmori, plaćen prevoz i drugo. Naravno u takvoj situaciji gde je postojala loša komunikacija i loš dogovor oko broja sati rada u hitnoj službi i oglašivanja na njihove probleme od strane rukovodećeg kadra oni su potražili svoja prava na sudu. Da su oni u pravu govori i to što su im tek nakon tužbe u Domu zdravlja promenjeni raspored i satnica rada od strane rukovodioca Doma zdravlja. Ja kao novi rukovodilac nastojacu da se ti sporovi okončaju, da se troškovi za Dom zdravlja izbegnu i nađe dogovor sa svima njima. Uglavnom svi sporovi se moraju prekidati tako da se iznađe rešenje, a da ne bude na štetu jedne strane. To je ujedno i moja molba svima njima. Za sada smatram da sam dogovorila sa jednim lekarom da se svaki spor prekine i da se ne potražuju od Doma zdravlja nikakva sredstva. To su stvari koje moramo dovesti u red što pre, prvo potpisivanjem Kolektivnog ugovora sa osnivačem, a samim tim preduzeti obaveze kao ustanova da se ovakve stvari ne događaju. Ovo je mali kolektiv i šteta je da nije moglo doći do dogovora jer je u sudskim sporovima izgubljeno mnogo novca od strane Doma zdravlja koji je mogao biti iskorišćen u današnje vreme mnogo pametnije.

Kad već pričate o novcu moram Vas pitati nešto što svi slušamo u poslednje vreme a to je da je novac trošen nenamenski , a da

je Dom zdravlja u teškoj materijalnoj situaciji. Možete li nam to pojasniti.

Ono što je evidentno je da je Dom zdravlja u velikim dugovima prema dobavljačima, tj. prema veledrogerijama i taj je dug sve veći iz godine u godinu. U ovom trenutku ne možemo reći da postoji samo jedan krivac jer postoji čitav niz okolnosti koji je doveo do toga. Ako uzmete u obzir da su domovi zdravlja koji u svom sastavu imaju apoteke bili najprofitabilniji domovi zdravlja, a danas, sa izuzetkom najodgovornijih, imaju ogromne dugove. Svima je jasno da je novac od lekova trošen u druge svrhe. Kad se kaže nenamenski, ne mora da znači da je trošen bespotrebno. Jedan deo tog novca trošen je u nedostatku sredstava od strane države ili od strane osnivača za mnoge potrebe Doma zdravlja, kao što su specijalizacije, edukacije, plaćanje radnika po ugovoru, tehničko održavanje i sve ono što nam država ne plaća, a osnivač ne pomaže. Imali smo situaciju godinama unazad gde smo govorili da su apoteke te koje izdržavaju Dom zdravlja, a danas se borimo da radnici apoteke od marže zarade svoje plate. Mi smo recimo Dom zdravlja koji je 2009. godine kupio tri automobila na lizing, na pet godina, dok su drugi dobijali ta kola od Ministarstva zdravlja. Jasno vam je kako su otplaćivani, jer prihodi Doma zdravlja skoro da ne postoje. Znači, pravili smo dugove na račun neplaćenih lekova. Dugovi do kojih nismo smeli doći jesu nastali lošom menadžerskom politikom kuće, što je i sam državni revizor potvrdio u razgovoru sa mnom izražavajući kritički stav o nesrazmeri duga i obima poslovanja Doma zdravlja. Ali ponavljam tu postoji sprega koju čine s jedne strane država, s druge lokalna samouprava na kojoj je odgovornost i menadžer Doma zdravlja. Na toj relaciji je došlo do svega, a na toj relaciji se mora iznaći i rešenje problema i nadalje da se ne bi desilo da Dom zdravlja nekom novom mrežom zdravstvene zaštite ovako nelikvidan postane samo ambulanta. Ovo su problemi sa kojima se mora i osnivač uhvatiti u koštac jer su druge lokalne samouprave shvatile da zdravstvenu zaštitu ne može više da finansira samo država iz budžeta već i deo finansijskih

obaveza preuzima svuda i osnivač i da njegova uloga tek počinje izborom rukovodioca i da mora realnim učestvovanjem u materijalnom smislu, kao i u smislu upravljanja i kontrolom voditi brigu o ustanovi od primarnog značaja na svojoj teritoriji.

Da li smatrate da je prošli rukovodilac i direktor Doma zdravlja taj koji je i doveo Dom zdravlja u ovu situaciju i šta mu zamerate iz ove pozicije?

Kad sam Vam rekla da su dugovi pravljani godinama unazad, mislila sam da su napravljeni unazad 10 i više godina i da je predhodni direktor isto nasledio deo tog duga. Predhodni period iako vođen od strane dve direktorke jeste nas doveo gde smo sada. Iz ove pozicije zamerati nešto dok još nemate rezultate deluje neprimereno, ali im zameram nešto drugo. Ni jedna direktorka nije ostala da radi u Domu zdravlja kao lekar, a sada iz ove pozicije mi se čini da je najlakše otići. Nadamo se da Vi nećete otići i da ćete raditi kao stomatolog. To je suštinska razlika između nas. Imam nameru da radim i dalje kao lekar i da u svakom trenutku pacijentima, kolegama i ljudima koji su me predložili, ispred osnivača položim račun. Možete li nam reći o nekim vašim planovima u narednom periodu i možemo li se nadati boljoj zdravstvenoj zaštiti?

Naravno da imam neke svoje planove i želje, koje idu u pravcu da Dom zdravlja iako mali bude funkcionalan i pruži sve. Planovi se zasnivaju na tome da sve ono što nam nedostaje u smislu specijalističkih pregleda nastojimo da dovođenjem specijalista sa strane pružimo sve usluge uz minimalno učešće pacijenata, a veći deo troškova bi preuzeo osnivač. Moji planovi idu u smeru da bar deo tih specijalista dobijemo od Ministarstva zdravlja, makar pola radnog vremena, ali otom-potom. Zbog velikih lista čekanja u Pančevu imam u planu da u dogovoru sa osnivačem kupimo kardiološku sondu za postojeći ultrazvuk i da se u Opovu može raditi ultrazvuk srca, pored svih ostalih ultrazvučnih pregleda. Time bi radiološka služba u okviru koje je i ultrazvučna dijagnostika bila zaokružena i procesom akreditacije Doma zdravlja bila ravnopravna sa velikim domovima zdravlja u tehničkom smislu. Takođe, sada se

u laboratoriji Doma zdravlja mogu dobiti sve biohemijske i hematološke analize bez čekanja kod hitnih slučajeva. Što se tiče analiza sada svaki dan dolazi laboratorija iz Beograda, tako da na svoj zahtev ili preporuku lekara možete uraditi analize svaki dan isto kao i u Beogradu. Što se tiče poboljšanja rada okolnih ambulanti njima će biti podeljeni automobili za teren i uveliko olakšan rad na terenu. Direktor sada ne koristi službeni auto u privatne svrhe, dolaska i odlaska sa posla, već u službene svrhe u toku radnog vremena. Samim tim će automobili poslužiti u svim terenskim službama u svim mestima, zatim patronaži, kao i lekarima u zimskom periodu da se prevoze od Doma zdravlja do ambulanti kada su otežane vremenske okolnosti. Biće fleksibilniji prevoz pacijenata što i jeste svrha postojanja ustanove, naravno uz kontrolu onoga što se troši a finansira RFZO. Imam plan da pacijente Čente približimo da koriste naše usluge i poboljšamo saradnju jer smo tehnički osposobljeni i tu smo u pregovorima, ali o tome polako. Noćna služba je dobila mobilnu liniju telefona i sada je dostupna pacijentu u svakom smislu što znači i kada je ekipa na terenu prima pozive, a zatim dejstvuje.

I
Z
S
V
E
G
A
O
V
O
G
A
R
E
Č
E

nog obećavate li nam da će sve biti bolje i imate li nešto da poručite pacijentima Opova?

Da li će biti bolje, videćete, a da li će biti drugačije, hoće. Vidite, ja sam stomatolog, i kad sve iscrpim da spasim zub, a ne mogu ja ga izvadim i saniram bol i to na prvi pogled ne izgleda lepo. Onda Vam napravim drugi zub koji se oslanja na druge zdrave zube, i to izgleda uvek drugačije od onoga šta ste imali. Nadam se da shvatate ali ono što moram reći je: ovaj Dom zdravlja je naš i svih ljudi Opova, zato i tražim pomoć od svih i to je ono moje oslanjanje na sve koji su u ovom trenutku i odgovorni i relevantni i čine našeg osnivača, Opštinu Opovo. Što se mene tiče, mogu dati sebe maksimalno i prvo polazim od sebe u svakom smislu, kako štednje, tako i rada. U ovom trenutku od strane Doma zdravlja ne postoji ni dinar izdvajanja za direktora i platu i putni trošak finansira Filijala, drugog troška nemam. Mogu reći da za sada svi pokazuju želju i evidentno je da se shvata ozbiljnost situacije i traga se za nekim trajnim rešenjem za Dom zdravlja. Ja ću dati sve od sebe da održim sistem zdravstvene zaštite i poboljšam ga, a to mogu samo ako u ovom kolektivu

stalno zaposleni ljudi imaju lični dohodak u skladu sa zakonom, a ja svoje poslovanje transparentno približim osnivaču da u svakom trenutku vidi gde smo i uz dogovor koga ćemo se svi pridržavati krenemo dalje. Samo zajedno možemo sve sačuvati i poboljšati na zadovoljstvo pacijenata, kolektiva i osnivača koji će imati instituciju koja neće biti samo problem, nego primer u svakom smislu.